

2 PAIKAN MAAPERÄN JA KASVILLISUUDEN VAALIMINEN

Alla olevassa taulukossa on toimintaperiaatteittain lueteltu ja esitelty lyhyesti nykyisin voimassa olevat lait ja asetukset, jotka tukevat kokonaan tai osittain toimintaperiaatteen tavoitteita sekä edesauttavat niiden toteutumista. Lainsäädännön tarkastelussa on lisäksi tuotu esille ne tavoitteet, toimintaperiaatteen tai toimenpiteet, joihin lainsäädännössä ei oteta kantaa tai säädös on puutteellinen toimintaperiaatteen toteutumisen näkökulmasta. Lainsäädännön puutteissa on pyritty tuomaan esille laajempia asiakokonaisuuksia, joilla on vaikutusta toimintaperiaatteen tavoitteiden toteutumiseen, ei niinkään yksittäisiin toimenpiteisiin liittyvää lainsäädännöllisiä tarpeita. Taulukkoon on myös kerätty yleisiä toimintaperiaatteisiin liittyvää tietoa, oppaita ja tutkimustuloksia, jotka ovat pääasiassa saatavilla vapaasti verkosta. Taulukossa on tuotu esille, jos toimintaperiaatteiden tavoitteet on hyvä ottaa huomioon jo laajemman maankäytön ja kaavoituksen yhteydessä tavoitteiden toteuttamiseksi tarkemman yleis- ja rakennussuunnittelun aikana.

TOIMINTAPERIAATE	VELVOITAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
2.1 Maaperän säilyttäminen, kunnostus ja hoito	<p>Lait <i>Ympäristönsuojelulaki (527/2014)</i> Maaperän pilaamista ja pilaantuneiden alueiden kunnostusta ohjaavista säädöksistä keskeisin on ympäristönsuojelulaki, joka kieltää maaperän ja pohjaveden pilaamisen. Laissa säädetään lisäksi maaperän puhdistamisvelvollisuudesta. Ympäristönsuojelulaissa on myös asetus selvillä ovelvollisuudesta sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämisen mahdollisuuksista. Toiminnanharjoittajan on myös järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi.</p> <p><i>Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)</i> Laissa säädetyn alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on edistää mm. luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä, ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä sekä luonnonvarojen säästeliästä käyttöä. Laissa rakentamista koskevat määritelmät liittyvät rakennuksiin ja niiden välittömään ympäristöön.</p>	<p>InfraRYL Luvut: 12100, 12300, 13200, 14100, 18100, 23112 Aiheet: - Pilaantuneiden maa-ainesten puhdistaminen. - Paalutuksen, syvätiivistyksen ja maapenkereiden haittojen estäminen ympäröivälle maaperälle. - Paikalla olevien maa-ainesten hyödyntäminen kasvualustana.</p> <p>MaaRYL Luvut: 1111, 1112, 1134, 2221, 2222, 2311, 2411, 3162, 3511, 3523. Aiheet: - Hyötykäyttöön otettavien maa-ainesten irrottaminen, varastointi, parantaminen. - Olemassa olevan maaperän suojaaminen eroosiolta, häiriintymiseltä ja pilaantumiselta. - Louhinta- ja paalutustöiden haittojen vähentäminen olemassa olevaan maaperään. - Kasvialustan laatu huomioiden olemassa oleva pohjamaa. - Pilaantuneiden maa-ainesten puhdistaminen.</p> <p>VRT Luvut: 23112 Aiheet: - Paikalla olevien maa-ainesten hyödyntäminen kasvualustana.</p>	<p>Julkaisut - Infra 23-710052 Kasvillisuusalueiden maatyöt, infra. 2011. Rakennustieto Oy. - Infra 23-710055 Maanäytteenotto kasvialustasta. 2011. Rakennustieto Oy. - Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen yleissuunnitelma. Ympäristöopas 2010. SYKE. - Pilaantuneen maa-alueen tutkimuksen ja kunnostuksen työsuojeluopas. Ympäristöhallinnon ohjeita 7/2006. Ympäristöministeriö. - Pilaantuneen maa-alueen kunnostushankkeen tilaaminen. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 1/2016. SYKE. - Maaperän ja pohjaveden kunnostus - yleisimpien menetelmien esittely. Suomen ympäristökeskuksen moniste 227/2001. SYKE. - Pilaantuneen maan kunnostaminen ja laadunvarmistus. Ympäristöopas 110. 2004. SYKE.</p> <p>Verkkosivustot - Esite maaperän suojelemisesta EU:ssa. Esitteen lopussa lisää linkkejä aiheeseen liittyen. http://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/soil2.pdf. - EU komission sivut ympäristö/maaperä http://ec.europa.eu/environment/soil/index_en.htm.</p>	<p>- Huomioidaan rakentamisen sijoittelussa olemassa olevan maaperän säilyttämisen tarpeet. - Käsitellään säilytettävän maaperän ympäröiviä alueita niin, ettei häiritä maaperän toimintaa.</p>

TOIMINTA-PERIAATE	VELVOITTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
	<p>Asetukset <i>Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)</i> Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin on lain mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Arvioinnissa on otettava huomioon mm. pilaantuneeksi epäillyn alueen ja sen ympäristön tai pohjaveden nykyinen ja suunniteltu käyttötarkoitus.</p> <p>Suomen rakennusmääräyskokoelman ohjeet Ei oteta kantaa.</p> <p>Puutteita lainsäädännössä Maaperää koskevat lait ovat pääasiassa hyvin yleispiirteisiä tai keskittyvät maaperän koskemattomuuteen ja pilaantuneiden maiden kunnostukseen. Maa- ja metsätaloudessa on annettu tarkempia lainsäädännöllisiä ohjeita maaperän säilyttämiseen, kunnostukseen ja hoitoon liittyen. Maaperän kestävää käyttöä ohjataan hyvin suppeasti maankäyttö- ja rakennuslaissa. MRL ei ota kantaa maisemarakennushankkeisiin tai ota kantaa erityisesti maaperälle aiheutuvan haitan vähentämiseen rakennushankkeissa.</p>	<p>Alueurakoinnin yleinen tehtäväluettelo - Lannoitus- ja kalkitusaineiden annostelu maa- analyysiin perustuen oikea-aikaisesti. - Pitkävaikutteisten lannoite- ja kalkitusaineiden suosiminen. - Kasvi-istutusten kattaminen.</p> <p>KiinteistöRYL Luvut: 4.2.2, 4.2.3, 4.2.5, 4.2.6 Aiheet: - Kasvualusta on kasvupaikkaan sopivaa. - Lannoitus- ja kalkitusaineiden annostelu maa- analyysiin perustuen tasaisesti. - Pitkävaikutteisten lannoite- ja kalkitusaineiden suosiminen. - Kasvi-istutusten kattaminen. - Töiden aloittaminen roudan sulettua, kun maa kestää liikkumisen.</p> <p>VHT Luvut: 2.1.1, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.3 Aiheet: - Lannoitus- ja kalkitusaineiden annostelu maa- analyysiin perustuen tasaisesti. - Pitkävaikutteisten lannoite- ja kalkitusaineiden suosiminen. - Liiallisen typpilannoituksen välttäminen. - Töiden aloittaminen roudan sulettua, kun maa kestää liikkumisen. - Perennaistutusten humuslisäys. - Maanpinnan kulumisen ehkäiseminen metsäalueilla.</p> <p>Puutteita laatuvaatimuksissa Suunnittelutyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään olemassa olevan maaperän säilyttämistä. - määritetään rakentamisen sijoittamista kohteessa niin, että mahdollisimman suuri ala maaperästä säilyy koskemattomana. Rakennustyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään säilytettävän maaperän rajaamista ja suojaamista rakennustöiltä. Kunnossapitotyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään maaperän hoito. Nyt keskitytään lähinnä lannoittamiseen ja kalkitsemiseen (ravinteisiin), mutta maaperän rakenteen ja eliöstön hoitoon ei oteta kantaa. - määritetään maaperän kunnan seuraaminen.</p>	<p>- EU:n maaperästrategia http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX:S2006DC0231.</p>	

TOIMINTA- PERIAATE	VELVOITTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
2.2 Olemassa olevan kasvillisuuden säilyttäminen	<p>Lait <i>Luonnonsuojelulaki 1096/1996</i> Luonnonsuojelulaissa säädetään Suomessa luonnonvaraisesti esiintyvien eliölajien (eläin- ja kasvilajit) suojelusta. Lajien suojelun yksi tavoite on säilyttää alkuperäisten ja vakiintuneiden lajien elinvoimaiset kannat ja levinneisyysalueet. Luonnonsuojelulain mukaan laji voidaan rauhoittaa tai se voidaan säätää uhanalaiseksi tai erityisesti suojeltavaksi lajiksi, mikäli lain luontainen säilyminen Suomessa on vaarantunut tai häviämishuhka on ilmeinen. Yksittäisten lajien lisäksi luonnonsuojelulaissa säädetään luontotyyppien suojelusta. Suomessa on yhdeksän lain mukaan suojeltavaa luontotyyppiä, jotka ovat maa- tai vesialueita, joilla on tietynlaiset ympäristöolot sekä luonteenomainen kasvi- ja eläinlajisto. Luontotyyppiä suojellaan luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi. Laissa mainittuja luontotyyppiä ei saa muuttaa niin, että luontotyypin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu.</p> <p><i>Metsälaki (1093/1996)</i> Lain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi hyvän tuoton samalla, kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään. Laissa säädetään metsähakkuiden ja puustoon uudistamisen lisäksi metsäluonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä sekä suojametsistä ja suoja-alueista. Metsälakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen metsätalousmaaksi luettavilla alueilla. Vahvistetuilla yleiskaava-alueilla lakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen vain maa- ja metsätalouteen ja virkistykseen osoitetuilla alueilla.</p> <p><i>Luontodirektiivi (1992/43/ETY)</i> Luontodirektiivi on yksi Euroopan unionin tärkeimmät luonnonsuojelusäädöksistä. Luontodirektiivi koskee luonnonvaraista eläimistöä, kasvistoa ja luontotyyppiä. Sen tavoitteena on: Saavuttaa ja säilyttää tiettyjen lajien ja luontotyyppien suojelun taso suotuisana; säilyttää laji luontaisessa ympäristössään niin, ettei sen luontainen levinneisyysalue supistu eikä; säilyttää riittävä määrä lajin elinympäristöjä, jotta kannan säilyminen voidaan turvata myös tulevaisuudessa. Direktiivissä on myös säädetty tiettyjen kasvien hävittämisen, keräämisen sekä kaupallinen käytön kiellosta.</p>	<p>InfraRYL Luvut: 11110, 11111, 11112, 11113, 143111, 16110, 16210, 16220, 23111, 23380 Aiheet: - Olemassa olevan kasvillisuuden siirtämisen, säilyttämisen ja suojaamisen suunnittelu, suojaustoimenpiteet ja -materiaalit sekä työn tarkastus. - Poistettavan kasvillisuuden hyödyntäminen hyötykäytössä (hyötypuu tai energiapuu). - Siirrettävien kasvien siirto, suojaus, uudelleen istutus ja hoito. - Kaivutöiden sijoittaminen säilytettävien puiden juuristoalueen ulkopuolelle. - Säilytettävien puiden juuristoalueen täytön ohjeistus.</p> <p>MaaRYL Luvut: 1111, 2213, 3511, 3544 Aiheet: - Säilytettävän kasvillisuuden hoidon suunnittelu, suojaustoimenpiteet ja -materiaalit sekä työn tarkastus. - Säilytettävän kasvillisuuden liittyminen uusiin rakenteisiin. - Siirrettävien kasvien siirto, suojaus, uudelleen istutus ja hoito. - Täyttötyöt säilytettävän kasvillisuuden läheisyydessä.</p> <p>VRT Luvut: 11110, 11111, 11112, 11113, 143111, 16110, 16210, 16220, 23111, 23380, 462911 Aiheet: - Olemassa olevan kasvillisuuden siirtämisen, säilyttämisen ja suojaamisen suunnittelu, suojaustoimenpiteet ja -materiaalit sekä työn tarkastus. - Poistettavan kasvillisuuden hyödyntäminen hyötykäytössä (hyötypuu tai energiapuu). - Kaivutöiden sijoittaminen säilytettävien puiden juuristoalueen ulkopuolelle. - Säilytettävien puiden juuristoalueen täytön ohjeistus. - Säilytettävien puiden juurten käsittely kaivutöissä juuren poiston yhteydessä.</p> <p>Alueurakoinnin yleinen tehtäväluettelo Kohdat: 1210, 1220, 1230, 1420, 1630, 3210, 6110, 6610, 6620 Aiheet: - Kasvillisuuden varominen kunnossapitotöiden (talvikunnossapito, hiekkojen poisto yms.) yhteydessä. - Koneellisten kevättöiden ajoittaminen maaperän kantavuuden ja kasvillisuuden mukaan. - Arvokkaiden luontotyyppien (metsät, niityt) suojelu kunnossapitotöissä.</p>	<p>Julkaisut - Elinympäristöjen tilan edistäminen. 2015. Ympäristöministeriö. - Infra 23-710054 Kasvillisuuden hoito. 2011. Rakennustieto Oy.</p>	<p>- Ohjataan rakentaminen pois luonnon monimuotoisuutta edistävilta luonnonalueilta. - Varmistetaan, että rakennettavien alueiden väliin jää riittävän laajat, yhtenäiset ja toisiinsa liittyvät luonnonalueet. - Sijoitetaan rakentaminen niin, että vanhat, kookkaat ja hyväkuntoiset puut voidaan säilyttää alueella.</p>

TOIMINTA-PERIAATE	VELVOITTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
	<p>Asetukset <i>Luonnonsuojeluasetus (160/1997)</i> Asetuksen mukaan ympäristöministeriön on järjestettävä luonnonvaraisten eliölajien ja luontotyyppien seuranta siten, että sen pohjalta on arvioitavissa eliölajien ja luontotyyppien suojelutaso. Asetuksessa on lisäksi eritelty suojellut luontotyypit ja niille ominaiset lajit. Asetuksen liitteissä on lueteltu Suomessa rauhoitetut kasvilajit, uhanalaiset lajit, erityisesti suojeltavat lajit sekä Luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitut Suomessa esiintyvät lajit.</p> <p><i>Valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä (1308/2013)</i> Asetuksessa säädetään mm. metsälaissa tarkoitettujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen luonnontilaisuus säilyttämisestä sekä erityisen tärkeiden elinympäristöjen metsänhoidollisesta käsittelystä.</p> <p>Suomen rakennusmääräyskokoelman ohjeet Ei oteta kantaa.</p> <p>Puutteita lainsäädännössä Lainsäädännössä on otettu erittäin hyvin huomioon lajien ja niiden luontaisten elinympäristöjen suojelu. Lainsäädännössä ei kuitenkaan oteta kantaa uusien tai kunnostettavien kasviyhdyksien paikallisuuteen ja luontaisten elinympäristöjen tukemiseen. Lainsäädännössä ei myöskään oteta kantaa lajien ekologisten vyöhykkeiden tai verkostojen hyödyntämiseen ja kehittämiseen suunnittelun avulla.</p>	<p>KiinteistöRYL Luvut: 4.2.2, 4.2.3, 4.2.5, 4.2.6 Aiheet: - Puiden juuria ei vaurioiteta nurmikon ilmaston yhteydessä. - Puiden biologiset lainalaisuudet huomioidaan hoitotöissä. - Puiden tyvialueet pidetään vapaana nurmikosta ja rikkakasveista. - Yleisen kasvukunnon silmämääräinen seuraaminen. - Kasvillisuuden varominen kunnossapitotöiden (talvikunnossapito, hiekkojen poisto yms.) yhteydessä.</p> <p>VHT Luvut: 1.2.1, 2.2.1, Aiheet: - Luontotietojen varmistaminen ennen kunnossapitourakoiden käynnistämistä. - Puiden juuria ei vahingoiteta kasvualustan/nurmikon ilmasto-/pystyleikkauksissa. - Niittyjen niittoajankohdassa huomioidaan lintudirektiivi.</p> <p>Puutteita laatuvaatimuksissa Suunnittelutyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään periaatteet kohteessa säilytettävälle kasvillisuuden määrälle ja laadulle. - määritetään periaatteet toimintojen sijoittamiselle kohteeseen niin, että mahdollisimman paljon olemassa olevaa kasvillisuutta voidaan hyödyntää. - määritetään periaatteet säilytettävän kasvillisuuden täydennysistutusten lajivalinnoille. Rakennustyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään rakentamisaikaisten hulevesien puhdistamista ja ohjaamista säilytettävälle kasvillisuusalueille. - määritetään rakentamisen ja takuuajan aikaisen hoidon toteuttamista niin, että säilytettävä kasvillisuus säilyy elinvoimaisena ja alkuperäisessä kunnossa. Kunnossapitotyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään periaatteet luonnontilaisten alueiden hoitamiseen.</p>		
2.3 Kasvu-paikkaan soveltuvan kasvillisuuden käyttö	<p>Lait <i>Taimiaineistolaki (1205/1994)</i> Laissa säädetään taimiaineiston tuotantoon ja markkinointiin liittyen taimiaineiston soveltuvuudesta Suomen olosuhteisiin: "Kasvintuotannon tarkastuskeskus antaa ja julkaisee suosituksia Suomen kasvuoloihin sopivasta avomaalle istutettavien hedelmäpuiden ja marjakasvien sekä kaksi- ja monivuotisten koristekasvien taimiaineistosta. Taimiaineiston toimittajan on pidettävä myyntipaikalla ostajien nähtävänä tarkastuskeskuksen julkaisemat suositukset".</p>	<p>InfraRYL Luvut: 23220, 23311, 23320, 23330, 23342, Aiheet: - Niittykasvilajit ovat kasvupaikkaan ja luontaiseen kasvillisuuteen sopivia. - Käytettävä niittykasvillisuus on kotimaista tai pohjoista alkuperää. - Huomioidaan puuvartisten kasvien menestymisvyöhykkeet. - Kuntoa on kotimaista tai pohjoista alkuperää.</p>	<p>Julkaisut - Hyvän metsänhoidon suositukset. 2014. Metsäkustannus. - Infra 23-710053 Pihajärven alueiden kasvillisuustyöt. 2011. Rakennustieto Oy.</p>	

TOIMINTA- PERIAATE	VELVOITTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
	<p><i>Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015)</i> Laissa säädetään vieraslajin ympäristöön päästämisen kiellosta. Lain mukaan vieraslajia ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastaavalla tavalla käsitellä siten, että se voi päästä ympäristöön.</p> <p>Asetukset <i>Valtioneuvoston asetus kansallisesti merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista (1725/2015)</i> Asetuksessa on lueteltu kansallisesti merkitykselliset, haitalliset vieraslajit.</p> <p>Suomen rakennusmääräyskokoelman ohjeet Ei oteta kantaa.</p> <p>Puutteita lainsäädännössä Lainsäädäntö koskee enemmän mm. taimiaineiston tuottajia ja maahantuojia sekä taimiaineiston markkinointia, ei niinkään taimiaineiston käyttäjiä. Laissa ei oteta vieraslajeja lukuun ottamatta kantaa kasvupaikan kasvilajeihin tai kasvillisuuden monimuotoisuuden edistämiseen.</p>	<p>MaaRYL Luvut: 2212, 2523, 3541, 3542 Aiheet: - Siirrettävän kasvillisuuden sijoituspaikan kasvualustan ja kasvuolojen sopivuus lajistolle. - Niittykasvien valinta kohteen luontaisen kasvillisuuden mukaan. - Puuvartisten kasvien menestymisvyöhykkeiden huomiointi kasvivalinnoissa. - Pohjois-Suomessa käytettävien puuvartisten taimien pohjoinen alkuperävaatimus.</p> <p>VRT Luvut: 23220, 23311, 23320, 23330, 23342, Aiheet: - Niittykasvilajit ovat kasvupaikkaan ja luontaiseen kasvillisuuteen sopivia. - Käytettävä niittykasvillisuus on kotimaista tai pohjoista alkuperää. - Huomioidaan puuvartisten kasvien menestymisvyöhykkeet. - Kunta on kotimaista tai pohjoista alkuperää.</p> <p>Alueurakoinnin yleinen tehtäväluettelo Luvut: 6620 Aiheet: - (Niityn) hoidon tehoa voidaan arvioida seuraamalla kasvilajiston muutosta kasvillisuuskartoitusten avulla ja eläimistön muutosta vastaavin kartoituksin (esim. perhoslajiston seuranta).</p> <p>KiinteistöRYL Luvut: 4.2.6, Aiheet: - Ryhmäkasvit valitaan kasvupaikan olosuhteiden mukaan.</p> <p>Puutteita laatuvaatimuksissa Suunnittelutyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään periaatteet kasvillisuuden lajivalinnoille alkuperäisen lajiston ja kasvupaikan mukaan. - määritetään periaatteet biotooppipohjaiselle kasvillisuuden käytölle. - määritetään periaatteet helppohitoisen kasvillisuuden valinnalle. - määritetään periaatteet vieraslajien käyttöön. - määritetään periaatteet luonnonkasvillisuuden käyttöön Rakennustyölle ei ole erityisiä laatuvaatimuspuutteita. Kunnossapitotyölle ei ole erityisiä laatuvaatimuspuutteita.</p>	<p>Verkkosivustot - Metsänhoidon suositukset http://www.metsanhoitosuosituks.fi/. WWF:n metsänhoito-opas https://wwf.fi/alueet/suomi/metsanhoito-opas/.</p>	

TOIMINTA- PERIAATE	VELVOITTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
2.4 Vieraslajien hallinta	<p>Lait</p> <p><i>Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015)</i> Lailla annetaan täydentävät säännökset EU:n vieraslajiasetukseen (1143/2014) soveltamiseen haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta. Laissa säädetään myös eräistä muista toimenpiteistä vieraslajeista aiheutuvien vahingollisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.</p> <p><i>Laki kasvinterveyden suojelemisesta (702/2003)</i> Lain tavoitteena on ylläpitää hyvää kasvinterveyden tilaa ja siten edistää maa-, metsä- ja puutarhatalouden ja elintarviketuotannon toimintaedellytyksiä sekä elintarvikkeiden turvallisuutta ja tuotteiden laatua. Laissa säädetään mm. toimenpiteitä, joihin kasvintuhoojien torjumiseksi ja leviämisen estämiseksi voidaan ryhtyä.</p> <p><i>Taimiaineistolaki (1205/1994)</i> Laki koskee puutarhakasvien taimiaineiston tuotantoa, maahantuontia ja markkinointia. Lain mukaan taimiaineistoa saa markkinoida ja markkinointia varten tuottaa, varastoida ja maahantuoda vain kasvintarkastusviranomaisen valtuuttama ja rekisteröimä taimiaineiston toimittaja. Lisäksi mm. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä markkinoitavaksi tarkoitetun taimiaineiston tuottamiselle ehtoja ja vaatimuksia, jotka koskevat taimiaineiston perinnöllistä ja ulkoista laatua sekä kasvien terveyden turvaamista.</p> <p><i>Siemenkauppalaki ((728/2000)</i> Lain tarkoituksena on ylläpitää korkealaatuaista kasvintuotantoa edistämällä hyvälaatuisen ja Suomen kasvuolosuhteisiin sopivan kylvösiemenen tarjontaa ja käyttöä sekä tarvittavien tietojen antamista kylvösiemenestä. Laissa säädetään mm. lajikkeiden markkinointirajoituksesta, jos lajikkeen viljelystä saattaisi aiheutua kasvien terveyden kannalta vahinkoa muiden lajien tai lajikkeiden viljelylle.</p> <p><i>Metsälaki (1093/1996)</i> Lain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi hyvän tuoton samalla, kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään. Laissa säädetään mm. metsän uudistamisessa käytettävistä puulajeista.</p>	<p>InfraRYL Luvut: 11410, 214321, 214322, 214323, 214324, 214325, 22250, 23111, 23112, 23211, 23212, 23220, 23311, 23320, 23330, 23340, 23341, 23342, 23350, 23361, 23362, 23370, 32292, 32294, Aiheet: - Haitallisten ja erityisten haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen. - Puisten pakkausmateriaalien tarkastus vastaanoton yhteydessä. - Taimimateriaalin tarkastus vastaanoton yhteydessä. - Kasvialustan tarkastus vastaanoton yhteydessä. - Rakennus- ja takuuajaisen hoidon yhteydessä tarkastetaan, ettei kasvustossa tai kasvialustassa ole kasvinterveyden kannalta vaarallisia tuholaisia tai tauteja. - Taimimateriaalin toimittajan ja istutusurakoitsijan kuuluminen taimiaineistorekisteriin.</p> <p>MaaRYL Luvut: 3523 Aiheet: - Vierasperäisten lajien leviämisen rajoittaminen.</p> <p>VRT Luvut: 11410, 214321, 214322, 214323, 214324, 214325, 22250, 23111, 23112, 23211, 23212, 23220, 23311, 23320, 23330, 23340, 23341, 23342, 23350, 23361, 23362, 23370, 32292, 32294, Aiheet: - Haitallisten ja erityisten haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen. - Työkoneiden ja kuljetuskaluston puhdistus työskentelyn jälkeen. - Puisten pakkausmateriaalien tarkastus vastaanoton yhteydessä. - Taimimateriaalin tarkastus vastaanoton yhteydessä. - Kasvialustan tarkastus vastaanoton yhteydessä. - Rakennus- ja takuuajaisen hoidon yhteydessä tarkastetaan, ettei kasvustossa tai kasvialustassa ole kasvinterveyden kannalta vaarallisia tuholaisia tai tauteja. - Taimimateriaalin toimittajan ja istutusurakoitsijan kuuluminen taimiaineistorekisteriin.</p> <p>Alueurakoinnin yleinen tehtäväluettelo Ei ole otettu kantaa.</p> <p>KiinteistöRYL Ei ole otettu kantaa.</p>	<p>Julkaisut - Kansallinen vieraslajistrategia. 2012. MMM.</p> <p>Verkkosivustot - Evira www.evira.fi. - Eviran karanteeniluettelo https://www.evira.fi/globalassets/kasvit/viljely-ja-tuotanto/kasvitaudit-ja-tuholaiset/vaaralliset_kasvintuhoojat_kysely.pdf. - Kasvinsuojelu- ja taimiaineistorekisteri https://www.evira.fi/kasvit/viljely-ja-tuotanto/puutarhakasvien-taimet/kasvinsuojelu-ja-taimiaineistorekisteri/. - Suomen luonnonsuojeluliiton sivut vieraslajeista https://www.sll.fi/mita-me-teemme/lajit/vieraslajit. - Vieraslajiportaali www.vieraslajit.fi. - Vieraslajistrategia http://www.vieraslajit.fi/sites/default/files/Vieraslajistrategia_web.pdf.</p>	<p>- Maankäytön suunnittelussa hyödynnetään valtakunnallisia ja alueellisia vieraslajiselvityksiä ja ohjataan maankäyttöä niin, etteivät haitalliset ja erittäin haitalliset vieraslajit pääse leviämään.</p>

TOIMINTA-PERIAATE	VELVOITTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
	<p><i>Laki metsätuhojen torjunnasta (1087/2013)</i> Lain tarkoituksena on metsien hyvän terveydentilan ylläpitäminen ja metsätuhojen torjuminen. Lakia sovelletaan metsässä ilmeneviin metsätuhoihin, mutta myös jo hakattuun puuainekseen sekä sen käsittelyyn ja varastointiin. Laissa säädetään mm. puutavaran poistamisesta hakkuupaikalta ja välivarastosta metsätuhoja aiheuttavien hyönteisten torjumiseksi sekä laajojen metsätuhojen ym. muiden haittojen torjunnasta.</p> <p>Asetukset <i>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta (1143/2014)</i> Asetuksessa vahvistetaan säännöt, joilla ehkäistään ennalta, vähennetään mahdollisimman paljon ja lievennetään haittavaikutuksia, joita haitallisten vieraslajien sekä tarkoituksellisesta että tahattomasta tuonnista unioniin ja siellä leviämisestä aiheutuu luonnon monimuotoisuudelle.</p> <p><i>Valtioneuvoston asetus kansallisesti merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista (1725/2015)</i> Vieraslajeista annetun lain (1709/2015), 11 §:ssä tarkoitettuja kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit on nimetty asetuksen liitteissä.</p> <p>Suomen rakennusmääräyskokoelman ohjeet Ei oteta kantaa.</p> <p>Puutteita lainsäädännössä Nykyisessä lainsäädännössä ei ole merkittäviä puutteita vieraslajien hallintaa liittyen. Tässä esitettyjen lakien lisäksi vieraslajeja koskee välillisesti monet muut lait. Ilmastonmuutos voi kuitenkin vaikuttaa vieraslajeja koskevan lainsäädännön sisältöön ja laajuuteen tulevaisuudessa niin Suomessa kuin EU:n tasolla.</p>	<p>VHT Luvut: 2.2.1., 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5 Aiheet: - Haitallisten ja erityisten haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen.</p> <p>Puutteita laatuvaatimuksissa Suunnittelutyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään periaatteet vieraslajien käyttöön. Rakennustyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään periaatteet haitallisten tai erityisten haitallisten vieraslajien hävittämiseksi ja työhön käytettyjen koneiden yms. välineiden puhdistukselle. Kunnossapitotyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään periaatteet haitallisten tai erityisten haitallisten vieraslajien hävittämiseksi ja työhön käytettyjen koneiden yms. välineiden puhdistukselle.</p>		
2.5 Kasvillisuuden lisääminen	<p>Lait Ei kriteeriin liittyviä lakeja.</p> <p>Asetukset Ei kriteeriin liittyviä asetuksia.</p> <p>Suomen rakennusmääräyskokoelman ohjeet Ei oteta kantaa.</p> <p>Puutteita lainsäädännössä Laissa ei säädetä kasvimaan säilyttämisestä, sen lisäämisestä tai tavoitelajajuudesta maankäytön/ rakentamisen yhteydessä.</p>	<p>InfraRYL Ei ole otettu kantaa.</p> <p>MaaRYL Ei ole otettu kantaa.</p> <p>VRT Ei ole otettu kantaa.</p> <p>Alueurakoinnin yleinen tehtäväluettelo Ei ole otettu kantaa.</p> <p>KiinteistöRYL Ei ole otettu kantaa.</p>		- Ohjataan maankäyttöä niin, että tonteille ja muille alueille saadaan mahdollisimman paljon kasvillisuusmassaa.

TOIMINTA- PERIAATE	VELVOITTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ	YLEISET LAATUVAATIMUKSET	MUUT OHJEET	HUOMIOITA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN
		<p>VHT Ei ole otettu kantaa.</p> <p>Puutteita laatuvaatimuksissa Suunnittelutyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään tavoitteet kasvimassan määrille erilaisissa kohteissa ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiselle. - määritetään toimenpiteet kohteen ekosysteemipalveluiden maksimoimiselle kasvillisuuden keinoin.</p> <p>Rakennustyölle ei ole erityisiä laatuvaatimuspuutteita.</p> <p>Kunnossapitotyölle ei ole laatuvaatimuksia, joilla: - määritetään periaatteet kasvillisuuden hoitamiseksi niin, että kasvimassa säilyy elinvoimaisena ja lisääntyy. - määritetään periaatteet kasvillisuuden hoitamiseksi niin, että kasvillisuuden synnyttämät ekosysteemipalvelut toimivat maksimaalisesti.</p>		

Lyhenteiden selitykset:

Alueurakoinnin yleinen tehtäväluettelo = Alueurakointi. Yleinen tehtäväluettelo 2003. Suomen kuntaliitto.

InfraRYL = Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset InfraRYL 2015-2017. Rakennustieto Oy.

KiinteistöRYL = Kiinteistöpalveluiden yleiset laatuvaatimukset KiinteistöRYL 2009. Rakennustieto Oy.

MaaRYL = Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Talonrakennuksen maatyöt MaaRYL 2010. Rakennustieto Oy.

VHT = Viheralueiden hoito VHT '14. Viherympäristöliitto ry.

VRT = Viherrakentamisen yleinen työselostus VRT '17. Viherympäristöliitto ry.